

kalder det tendentiøst, opfatter jeg det saaledes, at da der her er Tale om at behandle en Begivenhed, som ligger nogenlunde indenfor Mands Munde, saa kommer naturligvis den sædvanlige Partiøpfattelse frem, og naar saa en Mand skriver noget, som man fra officiel Side, Generalstaben, ikke synes om, faar det Prædikatet „tendentiøst“. Naturligvis — „alt hvad der strider mod den Mening, jeg har, er tendentiøst; naar jeg kæmper for en Mening er der ikke den mindste Tendens deri.“ Det kende vi alle fra Goethes berømte Udtryk, og det kom endnu stærkere frem, da den ærede Ordfører kom til at tale om Georg Brandes; der sit vi Tendensen igen, den slog der igennem, endogsaa i meget kraftige Ord. Men altsaa, hvad Kaptajn Sørensen angaar, er Forholdet det, at han har gjort et betydeligt Arbejde for Generalstaben, og at han — det maa være Folketingets eller rettere de to Ministres Grund til at anbefale ham til det og Folketingets Grund til at vedtage det — har et Tilsagn, i alt Fald et Billighedskrav paa at saa en saadan Understøttelse. Dertil kommer saa, at han er vor første militærhistoriske Forfatter, derom kan der slet ikke være nogen Tvivl. Den Kritik, den ærede Ordfører gav af hans senere Arbejder, kan der vistnok ikke lægges nogen Vægt paa her, og jeg skulle meget ønske, om den ærede Ordfører vilde meddele os, om det er Autoriteternes Erklæring, han udtaler, naar han siger, at Kaptajn Sørensens senere Arbejder ere middelmådige og tendentiøse, eller hvorfra den ærede Ordfører har det. For der hører dog en Del til, selv om man er Ordfører for et Flertal, at ville sætte sig til Dommer over et litterært Værk, endog af en ganske ejendommelig Bessaffenhed, som man ikke har Forudsætningen for at kunne bedømme, og saa her i Salen at udslugne en saadan Dom over et Værk, som han har skrevet, og som alle sætte højt, at det er middelmådigt og tendentiøst! Kaptajn Sørensen er en ældre Mand, som jo har arbejdet det meste af sit Liv i en litterær Branche, som naturligvis ikke kan betale sig i et lille Land. Han har gjort Studier, og han har gjort et Arbejde uden Udfigt til og uden Hensyn til, om han derved kunde tjene Penge. Han har gjort — jeg kunde kalde det et nationalt Arbejde i høist uegennyttig Hensigt. Han har faaet en officiel Løn, jeg tror 1,200 Kr., som sandelig ikke er nogen stor Løn. Nu mener den højtærede Krigsminister, at han ikke har Brug for Mandens Arbejde i Generalstaben; men af Billighedshensyn og under Hensyn til et tidligere Tilsagn foreslaa de to Ministre, at Kaptajn Sørensen skal

beholde denne Understøttelse — og saa kommer der her et Udvalg og rejser et saadant Konfliktspørgsmaal paa en saa ubetydelig Bagatel! Det glæder mig dog at se, at der i alt Fald er to af Udvalgets Flertal, som ikke have villet være med til et saadant Forslag; men i øvrigt afventer jeg med en vis Nysgerrighed, hvad de ærede Ministre ville sige om dette Forslag.

Jeg gaar derefter over til Forslaget under Nr. 12 om Dr. Brandes. Her dvælede den ærede Ordfører, som det synes mig, forholdsvis længe ved det Andragende, der er kommet ind om, at Dr. Brandes skulde have en, hvad skal jeg kalde det, Understøttelse, der skulde stille ham nogenlunde lige med en Professor ved Universitetet, og den ærede Ordfører anvendte en Tid til at gøre klart, at det var et noget urimeligt Forlangende. Men naar det Forslag eller det Forlangende ikke foreligger, hvorfor saa opholde os ved det? Jeg finder ingen Anledning til at undersøge, om han skal have disse 3,500 Kr., eller hvor meget det var, og stilles lige med Professorer. Det Forslag, der ligger for her, og er vedtaget af det andet Ting med Kultusministerens Billigelse er, at Dr. Brandes, ligesom mange andre Videnskabsmænd skal, have en Understøttelse paa Finansloven af 2,000 Kr. som en Slags Anerkendelse for litterært Arbejde. Derfor kunne vi lade alt andet ligge. Det forekommer mig dog alligevel, at der bør lægges Vægt paa dette Andragende fra disse Mænd — vore første Forfattere, Litterater, Kunstnere og Journalister og andre kvalificerede Personer, vore første Folk i den Retning, thi det er der ingen Tvivl om; man vilde meget vanskeligt kunne udpege nogen, der kan stilles i Klasse med nogen af dem, der have sat deres Navn derunder, som ere komne frem og have attesteret, at de ansø Dr. Brandes for at have, gennem sin litterære Virksomhed, saa stor Betydning for Nationens Udvikling og for vort litterære Liv, at han fortjener i den Anledning at saa den Understøttelse af Staten, som den Slags Virksomhed giver Krav paa, en Virksomhed, som, naar den ikke netop belønnes med et Embede, ikke kan medføre Fordel, thi det vide vi jo alle, at den, der arbejder for et saa lille Marked som det danske og til Nød det norske Bogmarked i den Slags videnskabelig-kunstnerisk Retning, kan ikke saa den Løn for sit Arbejde, som han har fortjent. — Saa komme disse Folk, der virkelig ere Autoriteter, og bevidne for os, at denne Mands Virksomhed er af den Betydning, og saa skulle vi, som burde være glade derved, vi, som ikke kunne præterendere at have en saadan særlig Forstand — jeg